

Izhaja

vsak četrtek, ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se frankujejo in pošljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predp. in od 3. do 4. ure pop.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inzerate se plačuje po 20 vin. od garmondvrste za vsakokrat.

MIRA

S prilogo „Domoljub“ za koroške naročnike.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovec,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXIII.

V Celovcu, 15. decembra 1904.

Štev. 50.

Skupaj na delo!

Dne 14. preteklega meseca se je vršilo v Beljaku na poziv poslanca Dobernigga posvetovanje treh nemško-nacijonalnih strank koroških: nemške ljudske stranke, vsenemske stranke in „bauernbunda“. Pri tem posvetovanju so sestavili navzoči spomenico, katera se glasi tako-le:

„Podpisani zastopniki nemško-svobodoumnih političnih društev koroških smatrajo v očigled nevarnemu naraščanju klerikalcev, socijalnih demokratov in slovenskih narodnjakov kolikor mogoče enotno postopanje za neobhodno potrebno.

Blagor dežele in národa zahteva, da v boju proti tem nasprotnikom izginejo vsi načelni razločki med po-ameznimi strankami.

Stališče nemških svobodoumnikov na Koroškem se more le z medsebojnim sporazumljenjem in skupnim nastopom ohraniti.

Svoje pristaše pozivljamo, da v tem zmislju začnejo po celi deželi s političnim delom in sicer z vso vnemo in navdušenjem.“

Slede podpisi.

Tako torej Nemci. Dasiravno vedno tajijo, da je sploh na Koroškem še kaj Slovencev, vendar ne morejo drugače, nego da celó v tako važnih izjavah, kakor je ravno ta, priznavajo, da slovenski národ ne samo ni izginil s površja koroške dežele, temveč da celó narašča, da imajo ti dosedanji nemejejeni gospodarji celó strah pred naraščanjem našega národa, pred naraščanjem národne zavesti med Slovenci. Iz strahú pred to zavestjo zbirajo torej Nemci razmetane ude svojega trhlega političnega telesa in kličejo k slogi, češ, nevarnost je velika, da se v kratkem stvar obrne v njihovo nesrečo.

Reči moramo, da nas je to priznanje nemške slabosti in strahú zeló razveselilo, posebno pa še zato, ker se v gornji izjavi izrecno poudarja slovenska národnost, sicer res le na zadnjem mestu, a zato smo tem trdneje prepričani, da nimajo naši nemški nacijonalci pred „klerikalci“ in socijalnimi demokrati skupaj toliko strahú, kakor pred slovensko národno zavestjo. Nemška krščansko-socijalna stranka je ravno tako nemška in sicer strogo nemška, kakor vsaka druga nemška stranka v deželi, torej manjka med njo in nemškimi nacijonalci glavni povod sovražnosti — národnost, dočim je socijalno-demokratska stranka sicer v zadnjem času začela res nekoliko kazati zobe nemškim nacijonalcem, v resnici pa ni prav čisto nič drugega, nego nemško-nacijonalna stranka, samo na zunaj nekoliko pobarvana z mednárodnostjo, katera se pa izpremeni v nemško národuost, ako jo le kak večji nemški gospod nekoliko pogladi. Po našem mnenju je torej gorenji klic po združenju vseh nemških naprednih strank v deželi v prvi, ako ne ravno edini vrsti naperjen proti oživljajoči se slovenski národni zavesti!

In to se nam ne zdi prav čisto nič čudno. Saj vendar šteje slovenski národ na Koroškem nad tretjino prebivalstva. Slovenski národ biva v okrajih, kateri so sami po sebi ugodnejši za vsak napredek, nego gorati predeli dežele, kjer bivajo Nemci, dà, reči se sme, da so slovenski okraji v resnici najbogatejši, da plačujejo ne samo primeroma, temveč tudi v resnici največ davka, da je v teh okrajih moč, katera bi dobro in premišljeno izrabljena delala marsikomu preglavico. Ne bomo se nikakor bahali, a reči smemo, da je celó ljudstvo samo v naših predelih dokaj drugačnejše, dokaj krepkejše, žilavejše, nego v nemških; da je to popolnoma resnično, nam je dokaz, da je koroško vojaštvo ne samo po tretjini, temveč po dobri polovici slovenske národnosti, da ena tretjina koroškega prebivalstva daje toliko krvnega davka, kakor ostali dve tretjini.

Dà, ni majhna moč, katera tiči še nepoznana v našem národu tostran Karavank, ali žalibog, da mora naš národ izvedeti šele od svojih nasprotnikov, kaj ima, kaj bi zmožel, ako bi — hotel. Žalostno je res to, da mora šele priti Nemeec in javno iz-

povedati, da ga je strah naraščajoče slovenske národne zavesti, potem šele se morda, in tudi samo morda spomni Slovenec, da bi utegnilo res biti tako. Da ni to ravno najboljšje spričevalo za nas, je pač lahko misliti, ali da bi se v kratkem dalo mnogo, mnogo storiti v izboljšanje teh razmer, je tudi popolnoma resnično, samo začeti se mora in začeto delo nadaljevati, ne pa morda začeti z velikim navdušenjem in ob prvi majhni zapreki pa odnehati in vtakniti roke v žep.

Sicer je stvar že tako obrabljena, da se skoraj ne upamo na dan več ž njo, ali da bi jo poudarjali vedno in vselej, vendar bi ne bilo nikdar preveč: za tako delo je treba vztrajnosti, treba je ljubezni do dela, treba pa je tudi, da se dela složno, v sporazumljenju z drugimi, ne pa vsak sam po svojem načrtu. Glejte Nemece! Tri stranke so se združile v boju proti nam, a mi? Nimamo sicer strank, velikih, z določenimi programi itd., ali roko na srce: pri nas hoče biti skoraj že vsak sam zase stranka. Da je potemtakem delo težavno, dà, skoraj nemo-goče, nam pač ni treba še posebej poudarjati. Seveda s tem nikakor nočemo reči, da je vsakdo primoran do zadnje pičice delati tako, kakor dela njegov sosed, ne, ali enotnega načrta, katerega vendar že imamo, se pač ne sme in ne more prezirati, ako se hoče doseči kaj, kar bi imelo vrednosti tudi za skupnost. Da bi pa morda kdo celó nalašč delal proti skupnemu načrtu, no, mogoče je, saj se tudi dogaja, ali upamo, da bodo taki nasprotniki ostali osamljeni.

H koncu naj še enkrat poudarimo, da nam je priznanje združenih nemških strank, da je njihova združitev, njihovo skupno delo neobhodna posledica nevarnosti, ki jim preti vsled naraščanja slovensko-národne zavesti, gotovo najboljši dokaz, da delo, katero se je dosedaj vršilo med našim národom vzlic vsem notranjim in zunanjim zaprekam vendar ni ostalo brez uspeha, in sicer vidnega in tudi za naše nasprotnike občutnega uspeha. Pes, če mu stopiš na rep, zacvili, a našim Nemcem so slovenski uspehi iztisnili klic po združitvi proti slovenski nevarnosti. Naj bi torej ta klic zvenel tudi v ušesih našega národa ter mu vedno in vedno oživljaj spomin na to, da Nemeec ni nepremagljiv, da pozna strah, da mu je ta strah zadala slovenska národna zavest, in da mora ta zavest končno privedi slovenski národ do odločne zmage nad svojim zakletim sovražnikom — nemškim nasilnikom.

Koroške novice.

Nevarno obolel je dolgoletni prezasluzni sotrudnik družbe sv. Mohorja, nje podpredsednik in blagajnik, gosp. ravnatelj Simon Janežič, ki je bil dne 13. t. m. previden s svetimi zakramenti. Priporočamo ga vsem č. Mohorjanom ter njegovim obilnim prijateljem in znancem v molitev, da bi mu dobri Bog podelil zopetno ljubo zdravje.

Kako je poskrbljeno za slovensčino na Koroškem? Na to vprašanje res prav jasno odgovarja seja koroške trgovske in obrtne zbornice dne 6. t. m. Predsedstvo zbornice je prejelo od okrajnega glavarstva v Beljaku neko vlogo, kateri je bila priložena slovenska priloga občine Logavas. Predsedstvo je naprosilo z ozirom na to, da je uradni jezik zbornice nemški, okrajno glavarstvo za nemški prevod dotične priloge. Okrajno glavarstvo je poslalo prevod, obenem pa opozorilo zbornico, da ta slučaj ne sme postati pravilo, posebno pa še zato ne, ker je pri zbornici nameščen uradni sluga, o katerem je znano, da zna slovenski, ker je bil prej nameščen pri velikovškem okrajnem glavarstvu. Predsedstvo zbornice je nato še enkrat odgovorilo okrajnemu glavarstvu in sicer „energično“, da je uradni jezik zbornice nemški in da tega ne bo pustilo „omajati“. Za to junaško postopanje je izrekla zbornica predsedstvu zahvalo. — Iz te lepe „storije“ povzamemo dvoje kot glavno, namreč da slovenski obrtnik in trgovec ne more niti v dotiko stopiti s trgovsko in obrtniško zbornico, kajti na slovensko vlogo zbornica ne odgovarja, in drugo, da zadostuje c. kr.

okrajnemu glavarstvu za slovensko uradovanje uradni sluga, ki zna slovenski. Dà, dà, zato so najbrž k velikovškemu okrajnemu glavarstvu namestili samo nemške uradnike, ker morda zna kak eksekutor slovenski, kar je za slovensko uradovanje na Koroškem popolnoma dovolj. Nam se ne bo prav čisto nič čudno zdelo, ako se bomo v navadnih mestnih zadevah morali obračati na cestne pometače, ki znajo slovenski, mesto na deželno vlado na tamošnjega hišnika, v sodnih zadevah na kakega birača, a davke bomo plačevali vsakemu, kdor pride, kajti ko se gre za denar, takrat vam pa zna vsak slovenski; ako ne drugega, pa vsaj kleti. In potem naj še kdo reče, da ni dobro preskrbljeno za slovensko uradovanje na Koroškem!

Nemška nesramnost. Kaj mislite, kaj bi se neki zgodilo s pismom družbe sv. Cirila in Metode za podporo, ako bi to pismo prišlo v roke vodstvu kake nemške posojilnice tam gori kje na Češkem. Trdno smo prepričani, da bi nemški Miheljni ne vrgli tega pisma v peč, ne, temveč napisali bi par kolikor mogoče neotesanih besed in potem pismo poslali nazaj, češ, da se bodo ti „bindišarji“ vsaj jezili, ako že drugega ne, potem bi pa napisali vsem mogočim nemškim časopisom po cele metre dolge članke o nesramnosti slovenske družbe, ki se drzne prositi podpore pri Nemcih. Da bi se zgodilo to, o tem smo trdno prepričani. — Pred seboj imamo pismo, v katerem prosi društvo „Deutsches Haus für Müglitz und Umgebung“ podpore. Nekje tam gori na Moravskem je za Nemce največja nevarnost, da jim vzamejo Čehi pri pohodnih deželnozborskih volitvah mesto deželnega poslanca. Da pa bi se to ne zgodilo, prosjačijo sedaj Nemci po celem božjem svetu, da bi v onem kraju kupili na dražbi zadnjo nemško gostilno, ki je sedaj prišla na boben, kajti sicer bo ondotno nemštvo izgubljeno. Svoje prosjaško pismo zaključujejo tako-le: „Vsi možje na krov! Za veliki, slavni nemški narod, ki stopa na čelu prosvete, pred katerim trepetajo sovražniki na vzhodu in zahodu, mora biti vendar lahko, odpoditi češki napuh izpred naših vrat. Torej: Mihelj, prebudi se! Z zvestim nemškim pozdravom...“ In tako prošnja je dobila — slovenska posojilnica! — Mislimo, da ni preveč, ako rečemo, da je to pač že čez vsako mero nesramno.

Takšni so Nemci. V zadnjem času se go-dijo v velenemškem Beljaku stvari, katere bi bilo sicer res najboljšje zamolčati, toda zamolčati jih nočemo, ker hočemo našem poštenemu slovenskemu ljudstvu, našim slovenskim staršem, fantom in dekletom pokazati, kakšni so v resnici oni Nemci, kateri se ponašajo vselej in povsod s svojo poštenostjo, s svojim neomadeževanim življenjem itd. — V Beljaku so pred kratkim odprli neko hišo, katere namen se v dostojni družbi ne imenuje. Seveda se je proti temu uprla duhovščina in z vsemi svojimi močmi delala na to, da se pohujšanju zavstavi pot. Ali kaj mislite, da se je potem zgodilo? Ne samo, da so nemški nacijonalci javno napadli one, ki so se uprli ustanovitvi nesramne hiše, udri so celó v župnišče, kjer se je vršil zaupen shod proti javno pohujšanju pospešujočemu počenjanju nemških nacijonalcev, ali to še ni bilo vse. Da se očitno nasprotuje onim, ki obsojajo to počenjanje, posebno pa g. kapelanu Auernigu, ki se je najbolj zavzel za odvrnitev pohujšanja, so nadeli hiši ime g. kapelana. In tako se vozijo ob belem dnevu in pribajajo v celih gručah v omenjeno hišo — ne-ozenjeni in oženjeni. Uslužbenici nekega zavoda so se pripeljali v polnem številu in voz jih je moral čakati pred hišo. In to javno pohujšanje, to zape-ljevanje k nemoralnosti se godi pred očmi državnih oblasti, pod „nadzorstvom“ visoke c. kr. vlade, ne da bi ta visoka c. kr. vlada le mignila z očesom. Po navadi se obsoja ljudi zaradi javne nemoralnosti v večmesečno ječo, ali kakor kaže sedaj Beljak, je pač pravica tupatam nekoliko krivogleda, ako ne popolnoma slepa. — G. kapelan Auernig bo baje vsled zahteve beljaških nemških nacijonalcev premeščen, ker je smatral za svojo dolžnost, upreti se takemu nenravnemu počenjanju. Ako se to v resnici

zgodí, upamo, da bo zapustil svoje dosedanje mesto z zavestjo, da je storil svojo dolžnost, in s prepričanjem, da nemški nacionalci niso takšni, kakor si jih je predstavljal pred par leti, takrat, ko je neki slovenski bogoslovec moral kar čez noč zapustiti celovško semenišče zaradi nemško-nacionalnih spletk svojih tovarišev.

Banka „Slavija“ je pač našim koroškim Velenemcem hud trn v peti. Bilo je sedaj že parkrat, da smo čitali v „Fr. Stimmen“ in drugih enakih časnikih poziv, da naj oni, ki so zavarovani pri banki „Slaviji“, strogo pazijo na to, kedaj jim poteče zavarovanje, da naj potem pristopijo k deželni zavarovalnici itd. Proti nekim zastopnikom banke „Slavije“ se je tudi na vse mogoče načine hujskalo. Naš namen ni, banki „Slaviji“ peti hvalospjev, rečemo pa le toliko, da je banka „Slavija“ v slovanskih rokah, da stoji na tako trdnem stališču, da bo koroška deželna zavarovalnica, katera ima ravno letos čez 25.000 K primanjkljaja, ki se mora pokriti iz deželnega zaklada, pač še dolgo čakala, predno bo imela one milijone na razpolago, kakor jih ima banka „Slavija“. Nemci napadajo to slovansko banko, ali obenem pa kažejo, da nimajo niti sami zaupanja do svoje deželne zavarovalnice, kajti ako bi ji zaupali tako trdno, kakor zaupa lahko Slovence banki „Slaviji“, potem bi pač deželna zavarovalnica ne potrebovala deželne podpore, ne bi imela primanjkljaja, katerega morajo plačevati davkoplačevalci. Nemci naj pač sami pokažejo, da zaupajo svoji zavarovalnici! Ali če bi šli gledat, koliko zavarovancev šteje deželna zavarovalnica ravno med nami, ki najbolj kričijo, bi pač videli, da jih je zelo malo med njimi. Vprašali bi tudi, zakaj ne kričijo tudi proti drugim nemškim zavarovalnim družbam, ki delajo ravno tako „škodo“ deželni zavarovalnici, kakor slovanska banka „Slavija“? Ali — to je pa druga stvar, kajti vrana ne izkoplje oči vrani! „Slavija“ je slovanska, torej proč ž njo! Tako želijo Nemci. Radovedni smo, koliko kalinov se jim bo vsedlo na limanice?

„Miklavžev večer“. Nebo nam sicer ni bilo milo, kajti natrosilo nam je toliko nedobrodošlega snega, da smo se v resnici bali, da bo udeležba posebno z dežele zeló pičla. Toda motili smo se. Okrog 7. ure so se začeli polniti dokaj obširni prostori društva katoliških rokodelskih pomočnikov in še ni preteklo pol ure, je bila dvorana do zadnjega kotička zasedena, dà, pozneje došli niso mogli dobiti več prostora. Ne motimo se, ako trdimo, da je bilo nad tri sto udeležencev, kar je za naše razmere in posebno z ozirom na skrajno neugodno vreme gotovo velikansko število. V prvi vrsti se moramo tu spominjati vrlih hodiških pevcev, ki so prišli tri ure daleč peš in se ravno tako tudi vrnili, ne boječ se slabega pota. Poleg njih se je udeležilo veselice in sodelovalo tudi društvo „Gorotan“ iz Šmihela nad Pliberkom, kateremu moramo gledé pevske dovršenosti izreči prvo priznanje. Skoraj polnoštevilen je bil navzoč beljaški slovenski klub, ki pa je, žal malo pozno došel in le težko dobil prostora. Da se v bodoče ob takih prilikah izognemo vsem neprilikom, bi bilo pač umestno, da bi vnanje večje družbe vsaj en dan pred veselico naznanile svoj prihod in število, da se jim morejo ohraniti prostori. Odkritosrečno pa moramo priznati, da nas je velikanska udeležba nekoliko presenetila, kajti nismo se je tolike nadejali, a to presenečenje je bilo tem radostnejše, ker vzlíc preozkim prostorom vendar ni bilo čuti pritožb. Postrežba, sicer dobra, vendar ni bila povsem tako točna, kakor bi mogla biti; videlo se je le, da niso navajeni takega navala občinstva. Domače društvo pač ne računava tako udeležbo. — Sedaj pa nekoliko o sporedu. Večer je otvorila naša vrla „Bisernica“ s „Savskimi valovi“ ter je cel večer kar najboljšo zastopala glasbo. Prav nič nismo pogrešali vojaške ali slične godbe. Vsa čast torej našim tamburašem in njihovem vodji, g. Jugu. V nagovoru je pozdravil gospodar g. Ekar v imenu celovških Slovencev zbrano občinstvo ter je, spominjajoč se imena veselice, opisal razne Miklavže, kateri imajo dolžnost, prihajati tudi k slovenskemu narodu, pa te dolžnosti nočejo poznati. Prinašajo pač darove, a ti darovi niso za Slovence, temveč le za njihove nasprotnike. Življenjska potreba Slovencev na Koroškem je, da spoznavši te svoje dobrotnike, odločno stopijo na lastne noge ter izsilijo tem Miklavžem ne darov, temveč svoje pravice. Ali za tak odločen nastop je treba zavednosti. Le narodna samozavest more rešiti koroško slovenstvo. Naj bi torej seme, ki se seje z narodnimi veselici, obrodilo med narodom najboljši sad, narodno zavednost, ki bo dovedla narod k zmagi nad svojimi nasprotniki. — Po nagovoru se je vrstilo petje domačega mešanega zbora, moškega zbora slov. delavskega društva, hodiške „Zvezde“ in šmihelskega „Gorotana“, vmes je pa sviral „Bisernica“. Obče priznanje je žel mešani zbor. Občinstvo je zahtevalo pri vsaki pesmi ponavljanje, kar se je pa vsled obširnega sporeda le dvakrat moglo zgoditi. Moški zbor delavskega društva je zapel pod vodstvom g.

Juga dve prav dobro uspeli pesmi. Hodiška „Zvezda“ nam je imponirala s svojim močnim zborom. Tudi petje nam je ugajalo. Vse priznanje navdušenim slovenskim fantom, ki s slovensko pesmijo budijo zaspane svoje sobrate. O Šmihelčanih, katerih je bil sicer pripravljen samo kvartet, pa jih je prišlo večje število, smo že rekli, da jim prisojamo prvo mesto. Pevovodji in zboru najprisernejše častitke, a za tenorista jih naravnost zavidamo. Po odmoru se je igrala enodejanka „Raztresenca“. Igra je vzbujala mnogo smeha. Mladi parček (gdč. Ema Dobršekova in g. Kržišnik) sta bila res dobra in v gotovi meri zeló zvita zaljubljenca. Stara dva umirovljenca, major in stotnik (gg. Jug in Ekar), sta v svoji „premišljenosti“ skrbela za to, da mlada dva nista bila prevečkrat skupaj. Igralo se je vobče dobro, le tuptatam je bilo videti, da je manjkalo — vaj. In to ni čudno, saj je bila pravzaprav prva vaja dopoldne in zvečer se je igralo. Splošni vtis pa je bil prav dober. Po igri je bila prav vesela prosta zabava. — Cela veselica je uspela kar najizbornejše v vsakem oziru, tudi blagajnik se ne more pritoževati. Vse je bilo pač inenja, da naj bi tej zabavi čim prej sledila zopet druga, kar se bo najbrž že v kratkem uresničilo. Pokazalo se je, da ti prostori ne zadostujejo našim potrebam, treba bo torej misliti na obširnejše. Hm, „Národní dom“, kje si?

Nepotrebno ogorčenje menda vlada med koroško nemško duhovščino proti slovenskim matrikam (farnim knjigam). Pripravlja se menda v tej zadevi akcija nemških duhovnikov. Naj bi gospodje rajši pazili, da se krščansko življenje med nemškimi Korošci bolj razvije, namesto da nastopajo proti slovenskim pravicam. Enakopravnost, ki jo zahtevamo od države, mora vladati tembolj v cerkvi, ki ne pozna „več“ ali „manj“ vrednih narodov, ampak kjer so v resnici vsi enaki. To velja tudi za Koroško. — Tako piše ljubljanski „Slovenec“.

Duhovske zadeve. Podelil se je kanonikat kolegijatnega kapitelja v Velikovec vovberškemu provizorju g. Mat. Perč-u. — Župnijo Obermühlbach bode oskrbovala duhovščina šentvidska. — Ob enem je ta župnija razpisana do dné 15. jan. 1905. — Jubilejno procesijo v Lurd priredi v maju 1905 linška škofija. Cena s postrežbo vred znaša v III. razredu 250 K. — Umrli je pomožni škof tininski Ivan Majorossy 73 let star.

Pozor! Čitatelje našega lista opozarjamo na inserat „Pakraške kapljice“ in „Slavonska biljevina“ lekarnika Petra Jurišiča v Pakracu v Slavoniji, ki je natisnjen v današnji številki „Mira“.

Od nekod. (Enakopravnost pri celovškem sodišču.) Danes v petek dné 9. t. m., ob 10. uri dopoldne pri c. kr. deželni sodnji v Celovcu, soba št. 81 (ali 91?), mene kot pričó zbog neke tatvine v mojem župnišču dotični uradnik ni hotel zaslišati slovensko, ampak je na me kakor kakega hlapca zavpil, seveda nemški: „Vi ste se učili, to-rej znate nemško; drugače vas ne pustim pričati!“ S protestom sem izpovedal potem nemško, a ob koncu rekel med drugim: „Gospod sodnik, Vi se motite, kajti enakopravnost še obstoja, kolikor jaz vem. Sicer pa ne odločuje kričanje, temveč postava“. In kaj je na to rekel? „Gospod župnik, to je že tako moja navada“. Bralci moji, želite še kaj? Pripomba uredništva: Podpisa temu dopisu nismo dodali, ali poznavajoč verodostojnost g. dopisnika, kateri bi bil gotovo vedno pripravljen s prisego potrditi resničnost gornje izjave, priobčujemo z ogorčenjem ta napad c. kr. uradnika na pravice slovenskega naroda, na pravice, katere so zagotovljene našem narodu po državnem temeljnem zakonu, katere bi moral ravno c. kr. uradnik v prvi vrsti spoštovati. Dà, res, kri zavre v človeku, ko vidi, na kak način se krši ono, kar bi moralo biti najsvetejše vsakemu državljanu, — nedotakljivi zakon! Dà, dà, ali ta zakon velja za Nemce, ne pa tudi za Slovence. Sramota za vlado, ki na tak način zna čuvati ugled svoj in svojemu varstvu izročeni postav! Za tako vlado pač ni drugega, nego najodločnejši: **Proč ž njo!**

Za národno šolo v Št. Jakobu v Rožu sem prejel nadaljne darove: Novak Albin, trgovec v Sinčivasi, 25 K; Kokic Jožef, vpokojeni župnik v Št. Vidu, 9; Šimen Ineko, dekan v Žabnicah, 50; Neža Male v Žabnicah 5; Marija Kobentar, Vidmanova v Št. Jakobu (2. dar) 200; Prijatelj slovenske šole v Št. Jakobu 60; Mikula Jakob, Radišnjak (2. dar), 30; Fr. Ks. Meško, župnik v Šent-Danijelu, 5; Alojzij Wipel v Kotu 100 K. Skupaj 434 K. Se iskreno zahvaljuje

Matej Ražun, župnik v Št. Jakobu v Rožu.
Šmarjeta v Rožu. (Častni občan.) Občinski odbor v Šmarjeti je imenoval v svoji seji dné 16. oktobra t. l. povodom petindvajsetletnice pastirovanja častitega gospoda župnika Antona Šercerja častnim občanom. Dné 12. novembra mu je izročil občinski zastop častno diplomo, pri kateri priložnosti je priredila na čast slavljencu domača požarna bramba bakljado in pevski zbor šmar-

ješki je zapel zaslužnemu gospodu podoknico. Bog nam ohrani vrlega gospoda župnika še mnogo let!

Glinje. (Napis.) Na naši šoli se blišči zdaj slovensko-nemški napis. Pred nekaj časom je bil samo nemški, ker je pod prejšnjim načelnikom šolskega sveta menda za slovenski napis zmanjkalo črnila. Tudi pri Toniju sem zapazil zdaj poleg „Gasthaus“ „gostilnico“, ker Nemci so v Glinjah izumrli, Slovenci pa pri „Gasthausih“ rajši mimo gredó, kar se posebno opazi na Trati, kjer je nemškutarskemu „Gasthausu“ národna gostilna gospoda Lovra Zablacana s čisto slovenskim napisom ravno nasproti. Tako je prav! Svoji k svojim!

Slovenji Pliberk. — Društveno gibanje pač zdaj najbolj zanima vsakega národno čutečega Slovence. Občno prepričanje je, da samo po društvi se zamore národna zavest krepiti. In to po delujočih društvi, katera redno napravljajo svoja zborovanja. Ali žalibog, da je v tem oziru naša spodnja Rožna dolina tako na slabem. Razun par zaspanih Ciril-Metodovih podružnic in vrlega pevskega društva „Drava“ nimamo nobenega slovenskega društva. Zadoji čas je, da se ganemo tudi mi, in to v prvi vrsti mi sami kmetje in delavci. Idimo pa v tem drug drugemu na roko, iz ene fare v drugo. Zakaj resnica je, da tuj rodoljub napravi vselej večji vtis, kakor domač v svojem kraju. Ker smo po gorah tukaj precej ločeni od drugih vasi, si nekateri žele slovenskega društva, naj si že bo, kateregakoli imena. Samo potrebovali bi nekoliko duševne pomoči; vselej eden in tisti govornik, to ne gre. V tem zmislu si moramo iti na roko. Tudi do slov.-kat. političnega društva se obračamo s prošnjo, da napravi političen shod še to zimo, kje v sredini. Ljudstvo sicer bere „Mir“, a istina je, da živa beseda več izda. V dveh občinah pa stojimo pred volitvami. Ako se pogovarjaš z ljudstvom, katero je po nemškutarjih zapeljano, imajo vsi enake težave in pritožbe, kot národno čuteči Slovenci. In človek je prvi hip mislil, kako je potem mogoče, da pri volitvah glasujejo z nasprotniki. To pa pride večinoma iz politične nevednosti. Torej pouka in prave organizacije je treba. Vun med ljudstvo in naše narodnostne razmere se bodo zboljšale!

Škofiče. Dolgo časa že ni bilo nobenega poročila iz Škofije — a tem pridnejše in tem večkrat je bil naš kraj, župnija in občina obrekovana v nemških liberalnih listih. Naša največja slabost — ali pregreha je, da smo Slovenci in da smo „črni“ — to najbolj bóde v oči gosp. A. J. Zato vidi vedno kaj črnega nad nami, in nad vsem, kar se zgodi tukaj, so pač krivi črni nemški klerikalci. Če se pes in mačka stepeta, so temu vzrok slovenski klerikalci. Če je cela nemška liberalna stranka zaprta, tako so ti nedolžni — zakrivili so zopet slovenski klerikalci. Tudi če kdo slabo gospodari, so krivi le slovenski klerikalci. Kaj čuda, če jih tako črnijo, da morajo potem res biti črni. Minuli teden je g. A. J., tako je ta gospodek podpisal, obrekoval v „Villacher Zeitung“ g. mizarskega mojstra Fr. Schütza radi nekega pretepa, in tudi g. Kranjcu preti, da ga bode močno „raztrgal“ v časopisu; gradiva ima menda na cente. Da bi vendar ta gospodek prišel enkrat k spoznanju ter začel pometati pred svojim pragom! Tam bi še-le našel gradiva! Kmet je potrpežljiv ter si marsikaj pusti dopasti, — a kar je preveč, je preveč. Tudi kmet si zna poiskati svoje pravice in potem bo gotovo zopet veter odnesel tistega gospodka A. J.

Št. Ij. (Ustanovitev „südmärke“.) Prideta neko nedeljo dva misijonarja v naš mirni kraj; bila sta dva nemška nacionalca iz Rožeka. Misijonarila sta za „südmärke“ v gostilni pri „Spiesu“. Nekaj delavcev je pristopilo, učitelj seveda tudi in en kmet. Zadnji zaradi tega, ker so mu povedali, da je to društvo toliko kakor zavarovalnica živine zoper vse nesreče. Nekemu kmetu je baje nekje crknila krava in ker je bil ud „südmärke“, je dobil od društva 75 gld. podpore. S takimi in drugimi neresnicami sta ta dva misijonarja krmila poslušajoče. Uspeh njihovega truda pač ni bil velik, ker je še tisti kmet, kakor hitro je zvedel namen „südmärke“, takoj izstopil. — Ali bi ne bilo pametnejše za g. davčnega kontrolorja, Ferd. Nagl-na, da bi se učil slovenščine, ker je kot trd Nemece nameščen v čisto slovenskem kraju, kakor da vsiljuje slovenskemu ljudstvu „südmärke“? Kaj bi se neki zgodilo temu gospodu, ako bi bil Slovenec in bi agitiral za družbo sv. Cirila in Metoda?

Iz beljaškega okraja. V časih volitev postajajo naši nasprotniki vse, kar hočeš imeti. Sedaj so Slovenci, sedaj Nemci, klerikalci, liberalci, hlače, janka, divjaki, jagnjeta, na smeh, na jok, z goljufijo, s silo, z neumnostjo, s sirovostjo, z golažem, z žganjem, s pluh barantači z vsem, kar si izmisliš. — Tako je tudi nekje v beljaškem okraju, menda tam okrog Gozdanj, kjer so razpisane občinske volitve. Da se vrši namreč tu vse v najlepšem redu, je lahko umevno. Poglejmo! — Županstvo namreč naznanja, da trpi čas za ugovarjanje zoper sestavo volilnega imenika 8 dni, od 22. do 30. novembra.

Toliko v malih potezah, da slovenski svet vidi, kako prijazni so nam naši sosede tudi pri takih podjetjih, ki imajo občni pomen in korist za vse.

Društveno gibanje.

„Slovensko krščansko-socialno delavsko društvo v Celovcu“ ima prihodnjo nedeljo, dne 18. t. m., svoje mesečno zborovanje. Govorita gg. Jug Val. o zgodovini Slovencev in društveni konzulent J. Dobrovc o sužnjištvu pri starih narodih.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Škocijan in okolico priredi na praznik sv. Štefana, dne 26. decembra 1904 l. po popoldanski službi božji svoj letni občni zbor v prostorih gostilne pri „Majarju“ v Škocijanu po navadnem dnevnem redu. Po zborovanju je prosta zabava, za katero je obilo poskrbljeno. K prav mnogoštevilni udeležbi vljudno vabi vse ude, kakor zavedne Slovence in Slovenke *odbor.*

Slovenstvo in Slovanstvo.

„Slovensko vseučilišče Slovincem“, to je vedni klic ne samo slovenskega dijaštva, temveč celega slovenskega naroda. In res, leto za letom se ponavljajo na dunajskem in graškem vseučilišču dogodki, kateri jasno kažejo, da se hoče slovensko in obče slovansko dijaštvo popolnoma iztisniti iz teh najvišjih učilišč, dasiravno se za njihovo vzdrževanje porablja tudi slovenski, slovanski davčni denar. Ko so pred tedni na graškem vseučilišču razbili nemški buršaki deske slovanskih dijaških društev in so se slovanski dijaki pritožili pri rektorju zoper to, se jim do danes še ni dalo nikakega zadoščenja. Vse kaže, da se hoče stvar le zavleči. Na Dunaju se je pa dogodil prošli teden velikanski škandal na vseučilišču. Nemški dijaki so zahtevali, da se odstranijo nemške table dijaških društev, ker se jim pa ni ugodilo, so siloma vdri v rektorjevo pisarno ter mu s palicami grozili in vpili „abcug“. Nato so razbili vse nemške table. Tako se godi na vseučiliščih, kjer bi morali imeti Slovenci iste pravice kakor Nemci. In proti tem grozovitostim je pač edino sredstvo — slovensko vseučilišče v Ljubljani, kjer bi naše dijaštvo lahko nemoteno nadaljevalo svoje nauke. Torej Slovincem slovensko vseučilišče!

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja, da sta bili ti-le navedeni podružnici poslali prispevke za leto 1903 v tekočem 1904. letu: ženska podružnica na Vrhniki znesek 86 K; moška podružnica v Celju znesek 268 K 23 vin. Ženska podružnica v Št. Juriju ob južni železnici pa je uposlala meseca novembra 1903 znesek 82 K 50 vin. potom uredništva lista „Slovenec“. Ob enem ko se v koledarju za 1905 letu s pričujočim popolnuje „Vestnik“ naše družbe za leto 1903, prosi družbino vodstvo vse podružnice, naj bi blagovelile v priboduje vedno v pravem času in vedno za tekoče leto pošiljati prispevkov in to neposredno družbinemu vodstvu. Nakuadni popravki povzročajo namreč obilo dela; „Vestniku“ pa učinjajo to škodo, da ni popolnoma natančno zrealo dejanja in nehanja družbinoga vodstva.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja tem potom, da so porabne le cele zalepke in cele dopisnice s popolnim besedilom, posebno ako so starejšega datuma. Izrecno povdarjamo, da znamk, če so samo izrezane iz dopisnic in zalepk ne moremo rabiti. Ob enem si usojamo opozarjati vse cenjene rodoljubkinje in rodoljube na to, da naj se pisemske pošne znamke ne odlepljujejo, nego izrezavajo s papirjem vred, na katerem so prilepljene in nam tako upošiljajo, ker le take znamke je mogoče naši družbi razpečati. Imena darovalcev in število po njih uposlanih znamk se bodo objavila svoječasnno.

Blagor, ki ga prinaša nova železnica našemu ljudstvu, se kaže pač v jako dvomljivi luči. Danzadnevom prinašajo časopisi žalostna poročila o nezgodah in zločinih, ki se dogajajo pri graditvi te nove železnice. Ni še dolgo temu, kar se je na kranjski strani pri tunelu skozi Karavanke ponesrečilo 14 delavcev, in to ni bil edini slučaj. Da pa so uboji in umori na dnevnem redu, je tudi obče znano. Tako je na Koroškem in ravno tako tudi na Kranjskem. Prošlo nedeljo se je dogodilo na Bohinjski Bistrici, da je nekdo štirikrat ustrelil na nekega delavca Smukavca, ki je bil pri priči mrtev. Krivega tega zločina smatrajo nekega Orehka, ki je svoj čas pobegnul s Smukavčevo ženo v Trst, kjer so ga prijeli in je bil potem obsojen v štirimesečno ječo. Sokriva je baje tudi Smukavčeva žena, ki je bila sedaj zopet pri svojem možu. Sicer pa ti strelji niso bili edini ta večer, temveč se je še na drugih krajih streljalo. To so res žalostne razmere, katere je prinesla nova železnica med naše ljudstvo.

Novo mesto. Sicer je stvar bolj za predpust, ne pa za advent, ali poročati pa le hočemo o nji svojim bralcem. Posnemamo jo po ljubljanskem

dnevniku, kateremu prepuščamo vso odgovornost za — resnico. Torej: Neki bogati gospodje, biti morajo namreč res zelo bogati, so se baje spravili skupaj s svojimi milijoni in sklenili, da bodo zgradili na Kranjskem ob vznožju Stola, in ravnini med Lescami, Begunjami in Radovljico novo mesto, katero bo imelo ime „Nova Panonija“. Mesto bo popolnoma novodobno, imelo bo vodovod, osrednjo kurjavo, električno razsvetlavo, sploh vse, kar je najnovejšega. Zidano bo seveda v samih ravnih črtah in ulice ne bodo imele imen, temveč samo številke. Inženirji že baje delajo načrte, in ko bo gotovo, se začne kupovati svet itd. In ker v sedanjem času jako hitro zidajo, bo morebiti v par letih že mesto gotovo. Zupana še nimajo določenega in tudi drugih važnih mest še niso oddali. Ako bi ravno koga rabili, jim prav prirčno priporočamo našega zgornjekoroškega poslanca Koca, ki se tako poteguje za razne mandate; ta bi jim gotovo ne odrekal. Sicer pa baje še ni vse tako gotovo. Kadar bo, bomo nadalje poročali in svetovali.

Ptujski „Štajerci“ — na bobnu. V zadnji številki našega lista smo poročali o ljudeh, kateri sodelujejo pri listu „Štajercu“, katerega izdajajo ptujski nemškutarji, da bi ž njim zastrupili pošteno slovensko ljudstvo. Seveda je v resnici malokdo naročen na ta smrdljivi list, kajti kdo bi tudi plačeval tako gnjusobo, in zato ga pošiljajo ptujski nemčurji skoraj vsakomur zastoj. Ker pa list le stane denar in mora biti tiskarna plačana za svoj trud, zato je pač v blagajni „Štajerčevi“ vedna suša, posebno ker ptujski nemčurji ne dajo radi denarja izpod palca, temveč le gledajo, kje in kako bi kakega slovenskega kmetiča ociganili. Znano je tudi, da je „südmarka“ doslej podpirala „Štajerca“. Najbrž pa je ta podpora izostala in sedaj imajo izdajatelji 4800 kron primankljaja. Da bi ta primankljaj pokrili, beračijo sedaj povsod naokolu, tako da bodo morda za sedaj še pokrili izgubo, ali za prihodnje leto bo pa najbrž zapel boben nad „giftno kroto“. Tako bo izgini izmed slovenskega ljudstva list, kateri vzgaja svoje pristaše za — narodni in verski propad.

Razpis učiteljske službe. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja, da bo znova zasedlo učiteljsko mesto na družbini peterorazredni deški ljudski šoli pri sv. Jakobu v Trstu. Vsi oni kompetenti in kompetentije, ki so se za to mesto potegovale povodom prvega razpisa meseca oktobra, in ki še danes reflektujejo na to mesto, se opozarjajo, da upošiljajo priloge svojih prvotnih prošenj do 20. t. m. Oni pa, ki ne reflektujejo več na to mesto, izvolijo naj to na dopisnici naznaniti.

Tretje letno poročilo „podpornega društva za slovenske visokošolce v Pragi.“ — Iz poročila posnemamo sledeče podatke. Društvo je imelo v šolskem letu 1903/4 dohodkov K 2175 97, — okoli 230 K manj kot lani — izdatkov je bilo K 1806 62. Imetek društva znaša sedaj K 1776 92. Razmeroma najmanj je dala Kranjska, kar je značilno. Številke govore. Podpirancev je bilo: iz Kranjske 10, iz Primorja 5, 4 Štajerci in 1 Korošec; dale pa so: Štajerska 802 K, Kranjska 572 kron 40 vin., Primorska K 468 95, po drugih deželah K 271 29. Številno podpirancev je letos znatno narastlo. Onim, ki govore o slovanski vzajemnosti, velja: hie Rhodus! Med podpornicami je izostala banka „Slavija“ in nekaj „odličnejših domoljubov“. Značilno je to za banko „Slavijo“, ki je vendar prva poklicana gojiti česko-slovensko vzajemnost, in tem potom more to dejansko izvrševati. Naj se naši slovanski domoljubje spomnijo toliko važnega društva! Redni udje plačujejo 6 K letno. Ustanovniki 50 K, pravne osebe 100 K. Društvo ima 17 ustanovnikov; prvi dve leti jih je pristopilo 16, letos le — 1.

Dopisi.

Od nekod. — Gospod urednik! Kaj ne da, malo sitnosti sem Vam že napravil s svojo pisarijo, ali kakor drugi, seveda hudobni ljudje pravijo, s svojim ostrim jezikom, ali prepričani bodite, da je moj jezik še vse premalo oster. Skušal sem ga že poostriti na vse mogoče načine in morda se mi je tudi posrečilo dobiti pravo ostrino. O tem seveda naj sodijo drugi ljudje, ne pa jaz sam. In še nekaj novega sem si nabavil, namreč najnovejšo iznajdbo: daljnogled, ki „nese tudi okrog vogla“. Nova, jako uporabna iznajdba.

Glejte, zadnjič sem Vam bredel do kolena sneg na Sv. Višarje, ker sem mislil, da bom imel lep razgled, kajti lepi razgledi me zelo mikajo. Prišel sem na vrh truden in potan, ali nič zato, kajti s pomočjo mojega izvrstnega daljnogleda sem imel tak razgled, da lepšega nikdar. Videl sem celo kanalsko dolino, tam od Trbiža, pa doli do Pontablja, odkoder prihajajo vedno lačni Lahi v našo deželo izpodjedat kruh našim domačinom. Dà, dà, glejte, ravno se spomnim, da so ti Lahi odnesli iz kanalske doline lep denar preko meje. Dà, že res, domači podjetnik je oddajal delo, odstranje-

vanje šodra, Lahom, namesto da bi bili ta denar zaslužili domačini. Sicer pa je denar tudi ostal v domačih rokah, kajti domači podjetnik si je zaslužil celo kopicico kronic, cele tisoče, katere je kot pameten in varčen gospodar naložil v hranilnici, seveda ne v domači, kajti ta je baje preveč nevarna. Sicer pa to samo tako mimogredé, kajti za denar se jaz ne brigam veliko, posebno še, če ni moj.

Vidite, gospod urednik, jaz sem sicer takšen, ali drugi ljudje so pa zopet drugačni, in zato se čisto nič ne čudim, ako se na primer v Ukvah, ki so tudi v blaženi kanalski dolini, brigajo za svoj in pa morda tudi za tuj denar. Kakor veste, se je razdeljevala v Ukvah odškodnina za škodo, katero je povzročila lanska povodenj. Vi se bode morda čudili, ako Vam povem, da je nekdo dobil le 10 odstotkov cenjene škode povrnjene, dočim je drugi dobil 40 odstotkov, dasiravno je bila škoda cenjena enako visoko. Toda kaj to, to ne briga Vas nič, mene pa še manj, kajti jaz sem toliko pameten, da ne pustim povodnji preko mojega posestva, ker ga — nimam.

Glejte, če bi imel jaz posestvo n. pr. v Ukvah, jaz bi bil ves drugačen nego so Ukljani. Jaz bi šel k načelniku soseske, ali kakor pravijo Ukljani — »nahbaršaft« — in bi vprašal tega načelnika: „Ti, kaj pa je s sosesčinskim denarjem? Ali imaš kaj računov? Daj, pokaži, da vidim, kako stoji stvar!“ Ker sem pa prepričan, da načelnik soseske niti sam ne ve, kje je denar in koliko ga je, sem prepričan, da bi šel načelnik takoj vprašat gospoda župana, kaj je z računi in z denarjem. Ker sem pa tudi prepričan, da gospod župan ne bi hotel izročiti načelniku niti računa, niti denarjev, potem bi pa rekel jaz: „Le počakajte, jaz vam že navijem uro!“ In šel bi ter vzel dopis slavnega županstva v Ukvah z dné 10. aprila leta 1894., na katerem je podpisan župan Ehrlich, in v katerem stoji napisano tole: „Koroški deželni odbor je z odlokom z dné 31. marca l. 1894. spoznal, da se v tej zadevi (soseska) ne gre za premoženje občine, temveč za razredno premoženje (premoženje neke skupine posameznikov) po § 11. občinskega reda. Občinski zastop se torej ne sme vtikati v urejanje uporabe in uprave sosesčinske planine (die Gemeindevorsteherung hat sich daher in eine Regelung der Benützung und Verwaltung der Nachbarschaftsalpe nicht einzulassen). Ravno tako pravi odlok deželnega odbora z dné 14. avgusta l. 1875.“

Na podlagi teh važnih odlokov se ne sme občinski odbor nikakor vtikati v poslovanje sosesčinske uprave, ravno tako nima pravice zadrževati sosesčinskega denarja in računov. Jaz bi najodločnejše zahteval, ako bi bil načelnik sosesčinskega odbora, da se mi takoj izroči sosesčinski denar in računi. Ako bi se to ne zgodilo, bi že znal najti pot do pravice. Saj je še kak slovenski poslanec na svetu, ki bi odločno potkal na vrata ministra dr. Körberja! In zdi se mi, da bi potem kmalu odzvonilo čudnim razmeram v Ukvah.

Sicer pa Vas zagotavljam, gospod urednik, da si ne bom dal prej miru, dokler ne bom spravil med svet vseh čudnih stvari, ki se godé v Ukvah. Obenem Vas pa tudi prosim, da mi slej ko prej popolnoma zaupate, kajti vsaka besedica, katero napišem, je resnična. Zaradi mene se Vam ni treba bati, kajti na razpolago so mi vsi dokazi — izvirne listine. Barigelje je „kunštna“ glavica in vé, kaj piše, kajti njegov daljnogled ga ne goljufa.

Pa za danes naj bo dosti, ob priliki pa zopet kaj. Torej pozdravljeni! *Barigelje.*

Kupujte národní kolek!

Politični pregled.

Državni zbor odgoden. Sicer se je to že pričakovalo, ali vendar je nekoliko presenetilo marsikoga, posebno pa vlado samo. V proračunskem odseku se je šlo za dovolitev kredita v znesku 69 milijonov kron. Vlada se je nadejala, da bo dobila to svoto, ali proračunski odsek je odklonil dovolitev z 29 proti 14 glasovom. Vlada je bila vsled tega prisiljena, ali odstopiti ali pa razpustiti državni zbor. Storila pa ni niti enega, niti drugega, temveč zasedanje le odgodila. Najbrž se snide državni zbor že meseca januarja.

Ogrski državni zbor se je v torek zopet sešel. Ker je opozicija vsled vladnega pritiska zelo razburjena, je pač pričakovati zelo burnih sej. Ministrski predsednik grof Tisza si je sicer stavil nalogo, da zlomi moč opozicije, in ne bo dolgo, da bomo videli, ali ne bo morda tudi na Ogrskem tako, kakor v Avstriji, da bo vlada podlegla.

Na Srbskem so dobili nove ministre. Na krmilu je radikalna stranka, katera je razdeljena v dva dela. Novi ministri pripadajo zmernejšim radikalcem.

Na Ruskem se v zadnjem času pojavlja zelo močno gibanje za ustavo. Kakor je znano, je sedaj

— No, mi smo mislili in računali: 22 in 8 je 30. Dobro! 30. novembra izročimo dva ducata ugovorov. „Nič ni več, čas pretekkel, zamujeno!“ Tako nas zavrne paša. In ugovorov ni sprejel, češ: Čas je bil samo do véera, do 29. novembra. Za vraga, zakaj pa tu stoji do tridesetega? „Do 30. bi bilo devet dni, po postavi je pa dovoljenih samo osem.“ — Torej potemtakem je $22 + 9 = 30!$ (No, tajnik je — učitelj!) — Sedaj pa bodi človek moder! Protestirali smo takoj pri okrajnem glavarstvu, da naj se smatrajo ugovori kot pravočasno stavljeni. Če je do 30. novembra čas naznanjen na občinski deski, potem naj velja 30. kot zadnji dan. Če ne, pa naj glavarstvo zapove, da se objavi nov obrok, ker je ta nejasen, dà, goljufiv. In pri volitvah naj se postopa strogo natančno! Naj okrajno glavarstvo torej zakolje tega čudnega kozla na občinski deski. A kaj se zgodi? Slavno glavarstvo odgovori: „Na občinski deski je bil čas naznanjen v natančnih besedah (im klaren Wortlaute) do 29. novembra, torej so ugovori, vloženi dné 30. novembra, prepozni.“ Ta razsodba je končna! — Ne vem, ali nas hočejo imeti za norca, ali kaj?! Okrajnemu glavarstvu „častitamo“ na tej »salomonski« razsodbi. Za Slovenca sploh ni nikjer več pravice na Koroškem!

Zabnica. Pri zadnjem deževnem vremenu je bilo zopet jako nevarno za našo vas, kajti ako bi bilo še en dan deževalo, bi bili imeli povodenj še hujšo kot je bila lansko leto. Posebno hudournik Suha nam dela največji strah. Nevarnost je jako velika na Kopah. Nekateri hiše so že do oken zasute s šodrom, katerega prinaša Suha. Posebno veliko ga je nanosila na okrajno cesto. Odvoziti ga ni bilo mogoče vstran v kljub temu, da so delali delavci na cesti in vozniki vozili na prvo adventno nedeljo. Gramoz je zmrznul, da so ga morali pustiti na cesti. O Suhi se mnogo govori, da jo bodo uravnali ter jezove naredili. Ali kdaj? Tedaj menda, ko bodo naše hiše „na Kopah“ do strehe zasute. Tedaj ne potrebujemo nobene pomoči več. Pri zadnjem navivju je bil najugodnejši čas, da bi brzojavno poklicali g. Fischerja, deželnega zastopnika za kanalsko dolino, da bi se prepričal, v kakih nevarnostih se nahajamo, ali vse govorice naših mož so bile zastoj, ni bilo nobenega blizu. Ti gospodje pridejo le tedaj, kadar Suha — spi. Naš gospod župan bi bil hvale vreden, če bi bil brzojavno dal poklicati g. Fischerja, da bi se prepričal o potrebi uravnave Suhe. Sicer naj bi se pa ta gospod vendar enkrat oglasil v deželnem zboru, da bi ga slišali, ali zna govoriti, saj nam je obljubil, ko se nam je ponujal, da bo za nas govoril, pa dosedaj še nismo ničesar slišali. Naši nemčurji so nam ga strašno hvalili za časa volitve, zakaj ga tudi sedaj ne hvalijo?! Ali vsaj k nam naj bi ga povabili, da bi mu sami povedali, česa želimo. Bojimo se že sedaj spomladati, ko bo nam delala Suha zopet skrbi. Zato povabimo že sedaj gospoda Fischerja, naj se nas vendar usmili in pride k nam pogledat, saj je to njegova sveta dolžnost, sicer naj pa odloži poslanstvo, ako se ne misli zanimati za nesreče svojih volivcev!

Zabnica. V predzadnjem dopisu smo se pričeli, da naša vas ni nemška, ampak slovenska v kljub temu, da vidiš same nemške napise razun nekaterih slovenskih. Dopisnik je pozabil še enega imenovati, namreč tukajšnje društvo ognjegasev „Feuerwehr“ je imelo tablo s slovensko-nemškim napisom „Sramba za gasilno orodje“ in nemško. To društvo je bilo ustanovljeno od vseh domačinov, vsak je prispeval, kolikor je mogel, da so se napobile potrebne reči za društvo. Tudi ta napis se je napravil od tega denarja, katerega so nabrali od domačinov. Napravil se je dvojezičen napis, kar je bilo popolnoma prav. Ali kaj se je sedaj zgodilo s to tablo? Odstranili so slovenski napis in dali napisati samo v nemškem jeziku „Spritzen-Haus.“ Ali so imeli ti nemškutarji kak vzrok, da so dali tablo preurediti, ali jih je slovenski napis v njih nemčurska srca zbadal? Ali so imeli pravico do tega, da so kar na svojo roko to naredili, brez vsakega vprašanja, da g. Albin Ehrlich kot načelnik o tem nič ni vedel, kakor tudi večina udov ne? Naši nemškutarji mislijo, da smejo vse narediti, ker imajo tako modre glavice. Ali žalibog da je ravno narobe, kajti vse te modre glavice lahko naštejemo na 5, reci pet prstov. Prosimo gospoda Ehrlicha, naj nam naznani imena teh junakov, ki so to kar na svojo roko storili. Sram pa naj bo vsakega uda tega društva, ki se šteje za Slovenca, da gleda ta nemški napis! Saj še vendar nismo v nemškem rajhu, temveč na slovenskih tleh.

Ubogí „Mir“! Gospod urednik, gotovo se bodele začudili kar Vam sporočam o vašem listu. Pri nas imamo še nekaj naročnikov na list „Mir“, a največ imamo pa nasprotnikov Vašega lista, in ti so naši nemčurji in njihovi podrepuiki. Dasi ima vaš list ime „Mir“ in je s tem že rečeno, da ne stori nikomur nič hudega, pa vendar ga sovraži. Celó v gostilnah ga ne morejo pustiti pri miru, dasiravno ga je jako malo videti. Imajo ga sicer

po gostilnah, ali ne upajo se ga razobesiti. Zakaj pa ne? Zato ker je slovenski list. V vsaki naši gostilni je visel Vaš list „Mir“ na „miru“, a prišel je občinski sluga, ki sliši na ime „Ludvik“ v dotično gostilno, in zagledavši ubogi „Mir“, ga prime nemčurska jeza, popade list, ga strga z obešala in vrže ob tla. Kaj se je potem še zgodilo, ne vem. Mogoče, da je občinski sluga Vaš „Mir“ celo aretiral in gnal pred župana! Za to pravim: ubogi „Mir“, če ti nimaš več miru pred našimi nemčurji, kaj šele mi domačini Slovenci! I, no, saj tudi nas povsod napadajo in sramotijo, ali mi se jim debelo smejemo! Vprašam Vas, gospod urednik, kaj zasluzi ta „Ludvik“ za to svoje „junaštvo“? Ali kako nagrado, ali mu pa pošljite za groš zmlete pameti. Sicer se pa ne čudite, da je tak, saj je v službi pri „nemškem“ županu, dasiravno ga plačujemo ravno tako Slovenci kakor nemčurji.

Šmihel nad Pliberkom. V zadnji številki „Mir“-a nam predbaciva neki dopisovalec spanje tamburaškega društva „Gorotan“-a, kar je naperjeno naravnost proti podpisnemu pevovodju sedanjega novega pevskega društva. Odkod ta sunek, je pač umevno, ker dopisovalec hoče s tem zmožnost nekdanjega voditelja pevskega in tamburaškega društva (zadnji je bil brez posluha) proti sedanjemu povzdigniti. Ni mu všeč, da se poje vkljub podaji rok kot zaprisegi nekdanjih članov pevskega društva, da pod na novo prišedšim kot nezmožnim tajnikom nihče več ne sme sodelovati in se mu tako stanje v Šmihelu onemogoči. Posrečilo se je pa vendar ter se je še vseeno našlo nekaj izvrstnih moči, fantov, tako da novo pevsko društvo »Gorotan« neomajano zopet obstoji. Res je, da se sedanje pevsko društvo ne more udeleževati raznih shodov in zabavnih večerov naokrog. Krivda temu je pa, ker sedanje pevsko društvo nima istih podpor kot nekdanje poprej. Ljudstvo se je, kar se tiče tega, naveličalo vedno podpirati. Vse tamburice so na dolgu in kam je prišel denar, darovan samo že od ene same osebe v znesku 50 kron — in kje so drugi čisti dobički? Za nalogo sedanjemu pevskega društvu, da naj morda v znak hvaležnosti nekdanjemu društvu plača približno 300 K dolga, se pristrčno zahvaljujemo. Imamo stroškov za razno, kar društvo potrebuje, itak zadosti, kar pa mi sami skupno plačamo. Znabiti, da bomo zamogli tudi še sami kupiti vsak svojo »tamburico«, ne pa na stroške posojilnice, katera bo morala plačati nekdanji dolg. Povprašuje se vedno, kam da je prišel denar, katerega so precej dobili poprejšnji »Gorotanci«? Povem vam, da jaz sicer sam ne vem, ali morda je precej stalo, ker je bilo kakor na dnevnem redu — namreč tisti sodčki piva, pri katerih so vedno doneli nesoglasni glasovi tamburic. Porabila se je pa tudi morda precejšnja svôta za shrambo po vseh kotih plesalne sobe razmetanih tamburic, katere so rabili na neki veselici lanskega svetega leta.

Valentin Štangl,

pevovodja „Gorotan“-a in obč. tajnik v Šmihelu.

Spodnji Dravograd. Tukaj je dné 28. novembra umrl dobroznani posestnik in gostilničar g. Anton Smaričnik v 47. letu svoje starosti. Rajni je bil kot volilec zmiraj na strani Slovencev, sploh jako priljubljen, čemur je bil dokaz velikanski pogrebni sprevod, katerega se je udeležilo mnogo ljudstva od blizu in daleč, med temi občinski zastop, tukajšnja požarna bramba in tudi vse sosede so bile zastopane, pevci, ki so zapeli rajnemu ginljivo nagrobno pesem, in tudi godba je spremljala rajnega k zadnjemu počitku. Pogreb so vodili gosp. prošt Izop, g. Zeichen iz Črneč ter g. Rozman iz Celovca. N. v m. p.!

Slovenska turistika.

Zilska podružnica „Slov. plan. društva“ na Koroškem je nakupila pred dvema leti obširno senošet v dolini Zajezeri z namenom, da postavi tam planinski dom z restavracijo. Po daljšem premo-trivanju se je podružnica odločila, da se sezida pritlična hišica po 10 m na kvadrat. Notri naj bi bila gostilniška soba, dve sobi za tujece in prostorna kuhinja. Veljalo bi okolu 5000 K. V četrtek, dné 16. junija t. l., je bil na tem travniku stavbeni ogled. Da širše občinstvo izvé, kake težave se nam delajo, čitajmo najprvo popolni zapisnik:

Z a p i s n i k,

napravljen pri občinskem uradu v Žabnicah dné 16. junija 1904 v navzočnosti podpisanih.

Predmet je ogled gledé prošnje Zilske podružnice slovenskega planinskega društva v Ljubljani za zgradbo planinskega doma na zemljiščni parceli št. 1891/1 davčne občine Žabnice v zajezerski dolini.

Po dotičnem ogledu na licu mesta zoper to stavbo ni ugovora, ako se bo pri zgradbi ravnalo po predloženem načrtu in izpolnjevala določila stavbenega reda za Koroško z dné 13. sušca 1866.

Mejaš Anton Oitzinger proti nameravani stavbi ravno ne ugovarja, ampak samo kar se tiče vzornega pota, kateri je služil do danes za uporabo travnika in ni bil javen pot; ako bi se stavba dovršila in bi postal pot, kakor prej omenjeno, javen pot, in sicer kakor je nameravano, 2 metra širok, tedaj zahtevam za meter 20 K, reci dvajset kron, in odškodnino za ves stari pot 160 K, reci sto šestdeset kron na leto, potem pa dobro ograjo pota na spodnji in na zgornji meji. Ako bi zaradi nove stavbe in potem javnega pota na kakoršen koli način kako škodo trpel, zahtevam povračilo cele škode, ki bi mi vsled tega nastala. Jaz za zemljišče ne bi toliko zahteval, ali ker imam malo zemlje in te sploh ni dobiti, sem popolnoma upravičen to zahtevati.

Gospod izvedenec, stavbeni mojster Alojz Poltnig, izjavi sledeče: V stavbeno tehničnem oziru zoper stavbo ni ugovarjati, vendar se na podlagi stavbenega reda za Koroško zahteva: 1. da bo zidovje (glavni in srednji zid) v pritličju, ako bo iz kamenja, 60 cm in v kleti, oziroma v temelju 75 cm debelo, višočina pritličja pa mora imeti 2-90 m. Nameravano kritje z deskami ali škodlami se v zmislu § 81 K. st. r. dovoli.

Mejaš: C. kr. gozdna in državno posestna uprava. V imenu koroškega verskega zaklada pride c. kr. gozdni asistent Karl Arnold in prijavi s pridržanjem dovoljenja c. kr. gozdnega in državno posestnega ravnateljstva v Gorici sledeče na zapisnik: Proti zgradbi planinske kočice na zemljiščnem oddelku št. 1891/1 se pod tem pridržkom ne ugovarja, ako se bo do te kočice moglo voziti po javnih potih, ne da bi se vsled tega dotaknilo zakladno gosposčinskih koristi.

Pri tem se omenja, da se je Zilska podružnica zaradi uporabe zakladno gosposčinskih potov obrnila na c. kr. poljedelsko ministrstvo, ne da bi se bilo tej prošnji do danes še ugodilo. Podpisani zastopnik državnega posestva Trbiž zavaruje se tedaj izrecno proti temu, da bi obiskovalci nameravane planinske kočice stopili na zakladno gosposčinsko lastnino ali si prisvajali pravice do uporabe potov. Zaradi zakladno gosposčinskega studenca treba se je posebej obrniti na c. kr. gozdno in državno posestveno ravnateljstvo v Gorici. Prosi se za prepis zapisnika.

Zastopnik občine Ukve-Volčja ves, Jakob Wedam, posestnik v Volčji vesi št. 60, prijavi sledeče: On proti nameravani stavbi nikakor ne ugovarja, ako bi se pa s časom imel delati most čez potok Belo (zajezerski potok), bi se morala občina Ukve-Volčja ves na vsak način povprašati.

Mejaš Anton Oitzinger prijavi za gornji zapisnik še sledeče: Do studenca, ki izvira na gosposčinskem zemljiščnem oddelku in teče čez moj travnik, nimajo posestniki slovenskega planinskega društva nobene pravice.

Od podpisanega občinskega načelstva Žabnice se slovenskemu planinskemu društvu po predpisu izvedenca Poltniga dovoljuje zidati, mejaši pa se gledé njih pravice napotijo na pravni pot.

Zastopniki slovenskega planinskega društva Zilske podružnice ne prijavijo danes na zapisnik ničesar in prosijo za prepis zapisnika na roko g. Vekoslava Knafelca, pristava c. kr. ravnateljstva državnih železnic v Beljaku.

Prečitano, zaključeno in podpisano:

(slede podpisi.)

Kakor se vidi, je ta zapisnik nekaka nerazumljiva zmes, iz katere je posneti, da se namenoma skuša na vsak način našo nameravano stavbo preprečiti. Kar se zahteva, je naravnost pretirano in gotovo od kake strani previdno pripravljeno, kar pa mejaši na tako neroden način izražajo, da se precej vidi, da to ni zrastle na njih zelniku.

Ves travnik Zilske podružnice meri 38.000 m² in je kupljen za 2250 K, tedaj stane en m² po priliki 7 vinarjev. Oitzinger pa zahteva za bajé nameravano pot kar po 20 K za meter pota in odškodnino 160 K. Mi pa dobimo za vse seno na leto samo 100 K. Bržkone bi se moralo glasiti v zapisniku ali odškodnino, te zahteve so se pa v zapisnik kar tako v en dan zveržile brez pravega razuma, samo da se dela ovira. Kako dober je ta Oitzinger, pove še posebno njegov pristavek v zapisniku. Dotični studenec izvira na zemljišču verskega zaklada 5 metrov od naše meje, teče tedaj 5 metrov po zakladnem zemljišču, pride na naš travnik in od tukaj šele na Oitzingerjev svet. Zdaj nam pa ta mož odreče kar vso pravico do njega. To je ravno tako, kakor bi Srbi pri Belemgradu zanikali Gorenjcem pravico do Save, ki pri njih izvira. Pameten mož!

Zastopnik verskega zaklada ima pa že vse napisano pripravljeno, kaj mora prijavit v zapisnik. Javne poti ni in bi se zato moral šele prostor kupiti. Da pridemo na naš travnik, moramo stopiti in voziti čez zakladno zemljišče. Ta nam pa kar milostno dovoli: Zidaj kočico, ali do nje ne sme nihče. Treba bo torej zrakoplova ali podzemnega rova do naše kočice.

ruski car neomejen gospodar cele Rusije, ljudstvo nima nikakega vpliva na državne posle. V zadnjem času pa odmeva iz vseh slojev prebivalstva jako živahen klic po ustavi, kateremu se vlada ne bo mogla dolgo upirati. Bog daj, da bi velikemu ruskemu narodu prinesla ustava, ako jo dobi, več sreče in blagostanja, kakor ga prinaša avstrijskim Slovanom avstrijska ustava!

Rusko-japonska vojska.

Z mandžurskega bojišča se poroča, da se vrše vedno boji med predstražami, ne da bi prišlo do večje bitke. General Kuropatkin ima sedaj že 400.000 mož in poleg teh še 40.000 konjenikov, kar bi značilo, ako so prejšnja poročila o japonskih močeh resnična, veliko premoč. Poročila iz Londona trdijo, da se je vršil tridnevni boj, po katerem so se baje Rusi morali umakniti južno od reke Hunho. Koliko je ta vest resnična, se izpozna iz uradnih ruskih poročil, katera trdijo, da je položaj na bojišču neizpremenjen.

O ruskem brodogradu v Port Arturu krožijo jako čudne vesti po angleškem časopisju, češ da je popolnoma uničeno in da ni niti ena ladija več sposobna za boj. Ker si pa ta poročila zelo nasprotujejo med seboj, bo pač vse skupaj zopet zlagano.

Gledé Port Arturja seveda pišejo Japoncem prijazni listi, da se ne bo mogel vzdržati, general Kuropatkin pa se je izjavil proti nekemu dopisniku, da se bo Port Artur gotovo držal do prihoda evropskega brodogradu.

Poroča se, da se je japonska torpedovka „Sayen“ potopila dné 30. m. m., ker je zadela na neko podmorsko mino. Ladja je imela na krovu 200 mož in 10 topov.

O ruskem evropskem brodogradu ni nikakih vesti, kje se sedaj nahaja. Kakor poročajo nekateri listi, namerava Rusija oborožiti še eno brodograd ter ga poslati na daljni vztok.

Razne stvari.

Romanje v Jeruzalem. Začetkom marca l. 1905 se bo priredil romarski vlak iz Avstrije v Jeruzalem. V to svrhu je osnovan na Dunaju odbor, kateremu načeluje prošt dr. Landsteiner iz Nikolsburga. Nameravana je vožnja preko Ogrske, Srbije, v Carigrad, odtod po morju v Smirno, Beirut, Damask in od Haife po kopnem preko Nazareta v Jeruzalem. Nazaj pa se vrnejo romarji preko Egipta, Sicilije, v Rim (avdijenca pri sv. Očetu) in odtod domov. Cena za vožnjo in hrano v I. razredu 1600 kron, v II. razredu 1275 K, v III. razredu 660 K. Potovanje traja približno 40 dni. Udeležitev treba prijaviti vsaj do 25. januarja. Podrobnejša pojasnila daje odbor (Jerusalem's Pilger-Comité, Wien V/1, Matzleinsdorferstrasse 19.) Ravno tam se dobé programi zastoj.

Žetev v raznih krajih, raznih časih. Poprečno prinese svetovna žetev v vseh državah 70 do 80 milijonov ton pšenice; vajveč se je pridela v Združenih državah, namreč od 15 do 20 milijonov ton na leto. Anglija jo pridela komaj od enega do dveh milijonov. Važno je pa to, da ni meseca v letu, ko bi se ne želo pšenice, samo, da se žanje ob raznih časih in v raznih krajih. Tedaj se vesele žetve v mesecu januarju dežele: Avstralija, Nova Zelandija, Argentinijska in Čile; v mesecu februarju in marcu: Vzhodna Indija in Gornji Egipt; v aprilu: Mehika, Spodnji Egipt, Sirija, Perzija, otoka Kuba in Ciper; v maju: Maroko, Algir, Tunis, Srednja Azija, Texas, Florida, Kina in Japan; meseca junija: Kalifornija in Zedinjene države, deloma Grška, Italija, Španija, Portugal, južna Francija in Turčija; v juliju: Minnesota, New-York, Nebraska, Ohio, Zgornja Kanada, Java, Avstro-Ogrska, Bolgarija, severna Francija, Rumunska, južna Rusija in Švica; v avgustu: Anglija, Kolumbija, Spodnja Kanada, Manitoba in Poljska; v septembru in oktobru: Norveška, severna Rusija, Škotska in Švedska; v novembru: Peru in južna Afrika; končno v decembru: Birma.

Koliko stane novodobna bitka. Kaj je stala bitka pri Liaojangu? To vprašanje je neki izvedenec izračunal in nekem angleškem časopisu na sledeči način: Bitke se je udeležilo 125.000 Rusov in 150.000 Japoncev. Ako se od tega števila odšteje rezerve ter se računa z dejstvom, da se niso mogli vsi vojaki naenkrat bojevati, tedaj se lahko vzame, da se je približno 60.000 Rusov in 80.000 Japoncev bojevalo 60 ur. Vsak vojak je porabil 1200 patron, torej skupno 160 milijonov, kar je vredno 8 milijonov kron. 300 topov, ki so bili v bitki, je izstreljalo kakih 4 in pol milijona granat, ki stanejo povprečno po 8 kron, torej skupno 36 milijonov kron. V tej sveti niso seveda vračunjeni stroški za popravo pušk in topov; po dveh ali treh bitkah, kakor je bila ona pri Liaojangu, je taka poprava neobhodno potrebna. Vsak japonski poljski top stane približno 8000 kron in vsak strel stane 100 kron. Dosedaj je izdala japonska vlada za vojni material 240 milijonov kron; Rusi so potre-

bovali dvakrat toliko, tako da je porabljeno iz raznih evropskih in azijskih skladišč za 720 milijonov kron vojnega materijala.

Pes in dinamična patrona. V nekem kraju na Češkem se je hotel nekdo na čuden način iznebiti svojega psa. Privezal ga je k drevesu, na njegov hrbet pritržil dinamično patrono z vrstico, ki jo je vžgal ter nato hitrih korakov odšel. Pes je slutil pretečo nevarnost, se je odtrgal ter stekel za svojim gospodarjem. Ta se je silno prestrašil; kajti eksplozija bi se lahko izvršila vsak hip. Spusti se v beg, a pes za njim. Ko prisopiha do nekega ribnjaka, se vrže v vodo, ravno tako pes. Ko sta na drugem bregu prišla na suho, sta bila mokra oba; mokra pa tudi patrona, da ni mogla več eksplodirati. Seveda je potem gospodar svojemu psu pustil življenje.

Slastna pečenka. Neki Anglež, lastnik velike trgovine, je potoval po Kitajskem. Slučaj je nanesel, da je prišel tudi v mesto Hongkong. Mandarin tega mesta ga povabi na kosilo. Anglež kosi z velikim tekom, posebno mu tekne mastna, lepo rumena pečenka; pa naenkrat mu šine v glavo neprijetna misel: Kaj, ko bi bila to mačka? Slišal je, da Kitajci posebno radi jedó mačke. Sklene torej povprašati. Toda Anglež ni znal ni besedice kitajski in mandarin ne besedice angleški, zato kaže Anglež s prstom na pečenko in vpraša: „mijav, mijav?“ Kitajec pa odkima z glavo in reče: „hov, hov!“ Bila je namreč pasja pečenka!

Slovenci, spominjajte se Velikovške šole!

Listnica uredništva.

Veleč. g. Franc Treiber, župnik v St. Rupertu pri Velikovu. Da ugodimo Vaši upravičeni zahtevi, potrjujemo z le-tem javno, da dopis iz St. Ruperta pri Velikovu v št. 49. našega lista, tičeč se „pasjega kontumaca“, ni izšel iz Vašega peresa ter da niste Vi s tem dopisom v nikaki zvezi. Uredništvo.

Škofiče: G. D. bo poročal za prihodno številko.

Loterijske številke od 10. decembra 1904.

Linc 76 85 13 33 61
Trst 44 61 34 66 71

NAZNANILA.

Harmonij

še precej dobro ohranjen, prodá cenó Janez Vedenik, trgovec v P o k r e a h, pošta Grabštanj na Koroškem.

Dobro obiskana gostilna s štacuno

je pod ugodnimi pogoji na prodaj. Ker je središče tamošnjih Slovencev, bi bilo želeči, da pride zopet v domače roke. Ponudbe pod šifro **H.**, poste restante Vrba na Koroškem.

Izvrsten okus kave dosežete s primešanjem

Vydrove žitne kave

POSKUSITE! Vzorak dragovoljno.
Poštna 5 kg. pošiljka 4 K 50 h franco.

„DOMAČI PRIJATELJ“
vsem odjemalcem zastoj pošiljani mesečnik.

Vydrova tovarna žitne kave Praga-VII.

Hočete dolgo živeti

in se veseliti dobrega zdravja? Da dosežete to, skrbite zato, da ohranite zdrav želodec in redno prebavljanje.

Vsak, kdor je želodec s težkimi, prevročimi ali premrzlimi jedili pokvaril ali prehladil, najde gotovo pomoč v Germanovem življenjskem cvetu (esenci),

katerega z največjim uspehom rabi pri pomanjkanju teka, slabosti želodca, napihnenju, gorečici (zgagi), slabosti, glavobolu, omotici, krču, zaprtjem telesu, zlati žili. Po preobilih pojedinah, posebno po mastnih in težko prebavljivih jedilih, ta cvet odstrani tiskanje in bolečine in zbuja tek, s čemur v visoki meri pomaga k ohranjenju telesa. Ker odstranjuje vse sprijene soke iz telesa, očiščuje kri, in ima tudi pred vsemi podobnimi pripomočki to prednost, da je čisto neškodljiv, če se tudi rabi dolga leta, ker je napravljen iz najfinjših, skrbno izbranih zelišč, ter ima prijeten, grenko-aromatičen okus, da ga morejo rabiti tudi občutljive osebe, otroci in žene.

Germanov življenjski cvet kot pravo ljudsko in domače sredstvo, naj ne manjka v nobeni hiši, ker dostokrat obvaruje pred hudo boleznijo, ko ni zdravniške pomoči blizu. Pri nakupu naj se vedno zahteva **Germanov življenjski cvet iz lekarne „črni orol“ v Belovaru**, ker so še sredstva z enakim imenom, a ne tako dobra. Za znamenje pristnosti mora vsaka steklenica, ki je v zelenem zavitku, nositi polno ime tvrdke: **Lekarna „pri črnem orlu“ K. Germana v Belovaru** (Hrvatsko), kamor je tudi pošiljati vsa poštna naročila. Cena steklenice K 1-40, po pošti vsaj dve steklenici. Za zavoj 40 vin. več, kot poštno povzetje, ali se pošlje znesek prej. Nalozbi morajo biti pisani razločno in natančno. Pojasnila, prospekti, na vodo porabi zastoj.

Germanov življenjski cvet moram trpečemu clovestvu najtopleje priporočiti, ker sem se osebno, kakor pri mnogih občanih, katerim sem ga priporočal, mogel prepričati, o izvrstnih uspehih. Naznanjam Vam, da sem od raznih strani poskusil že mnogo sredstev, ali nobeno ni imelo zaželjen uspeh, kakor Germanov življenjski cvet. Andrej Žižek, Sv. Ana na Krembergu.

Poslajte mi zopet osem steklenic Germanovega življenjskega cveta, ki ga bom vsem bolehaločinam na želodcu najtopleje priporočala. Jaz že okrevam. Apolonija Haberl v Semirjah, Stajersko.

Zahvala.

Za mnogobrojno izraženo sočutje povodom boleznin in prerane smrti našega iskreno ljubljenelega soproga, oziroma očeta, tasta in starega očeta, gospoda

Blaža Uranška p. d. Poltnika

izrekamo tem potom vsem znancem in prijateljem svojo najtoplejšo zahvalo.

Posebej se še najiskrenejše zahvaljujemo domačemu č. g. župniku, č. g. Satlerju, Dobrovcu, Pšeničniku, Hojniku, Hornböcku, Miklavču in Sadjaku za udeležbo pri pogrebu, kakor tudi č. g. Dobrovcu za tolažljive besede ob grobu, ter pevovodju gospodu Štangl-u in pevskemu društvu „Gorotan“ za krasni žalostinki ob hiši žalosti in ob grobu. Vse to in obilna udeležba pri pogrebu od blizu in daleč nam je najboljša tolažba ob prebridki izgubi.

Blagega rajnega pa priporočamo v blag spomin.

V Šmihelu, dné 11. dec. 1904.

Žalujoči ostali.

Na znanje!

P. n. kmetje se v njih lastni pridrosijo, naj potrebno usnje za jesen kupijo samo v trgovini z usnjem: **Adolf Mechur** (prej Jakob Petschovnik), Celovec, novi trg 4.

Zagotavljam najcenejo postrežbo s spoštovanjem

Adolf Mechur

trgo vina z usnjem, Novi trg št. 4. v Celovcu

Naznanjam vljudno, da je ravnokar izšel moj

novi veliki cenik, ki obsega čez 600 podob, in katerega razpošiljam zastoj in poštine prosto. Ker razpošiljam svoje blago po celem svetu, je to dokaz, da je isto res fino, da so cene nizke in postrežba poštna. Naj se zatorej vsak zanesljivo obrne do moje tvrdke.

Z velespoštovanjem

H. Suttner

urar in zalagatelj c. kr. avstrijskih uradnikov v Kranju.

Praktično božično darilo za vsako družino!

Java kava

direktno od pridelovalca.

Posilja se 5 kg vrečica, colnine prosta, brez vseh stroškov na vsako poštno postajo.

Marka **Javafior**, najfinejša, „surova“ gld. 6-65
fina, zelena „ „ 6-20
Javabrazil, mešanica, „ 5-75
Kapucinska mešanica „pečena“ „ 7-—

Tudi druge vrste kave po zelo ugodni ceni.

Čaj

1 kg: gld. 2-80, — gld. 4-—, — gld. 5-50.

Turk & Comp.

posestnik plantaž na otoku Java. Pošiljatve iz skladišča v luki.

Trst, Acquadotto 62.

Slovenska gospodinja!

Zavedaj se svojega rodu ter zahtevaj vselej in povsod cikorijo Cirilovo, torej slovensko, katera je najboljša in v prid družbe sv. Cirila in Metoda.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Peter Wernig

c. kr. dvorni izdelovatelj orožja v Borovljah, Koroško. Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Pri želodčnih boleznih

ako jed ne diši, pri gorečici, napenjanju, želodčni slabosti, slabi prebavi in drugih želodčnih težavah se povsod rabijo z najboljšim uspehom

Brady-jeve želodčne kapljice (prej Marijacejske) zaradi svojega tek vzbujajočega in želodec krepčajočega učinka.

Cena stekleničici z navodilom K — 80. Dvojna steklenica K 140.

Pozor! Da boste dobili pri nakupu res te, med občinstvom že desetletja pod imenom „Marijacejske kapljice“ znane kapljice, ne pa kakih ponarejenih, zahtevajte izrecno le Brady-jeve želodčne kapljice, ki so zavite v rdeči škatljici in imajo razun podobe Matere Božje kot varstveno znamko podpis *C. Brady*

Dobiva se v vsaki lekarni. Kjer jih ni dobiti, naj se odjemalci obrnejo na osrednjo zalogo C. Brady, lekarna, Dunaj I., Fleischmarkt. Pošilja se proti gotovini ali po poštne povzetju za K 5.— šest majhnih, za K 4.50 tri velike steklenice poštne prosto.

Istrska vinarska zadruga v Pulju

prodaja v svoji podružnici v Beljaku, Freihausgasse št. 3.

sledeča popolnoma naravna istrska vina za sledeče cene na debelo, od železnice v Beljaku, brez sodov, v množinah od 56 l. naprej, in sicer: **rdeča vina:** Teran II. 36 K, Teran I. 44 K, Stafela 36 K. Refoškata 60 K. Opolo (krvno vino) 56 K.

Bela vina: Namizno vino 40 K. Muskat II, 60 K. Muškata I, 104 K. Dugava 80 K.

Za točno postrežbo se jamči, sodi se dajejo na posodo.

Spoštovanjem

J. Kofler,
poslovodja.

Pozor!

Bolnemu zdravje!

Pozor!

Slabemu moč!

Slavonska biljevina

se rabi z uprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolesti v prsih, prehlajenju, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, zbadanju, kataru, odstranjuje goste slinice in deluje izvrstno pri vseh tudi najstarejših boleznih v prsih in na pljučih.

Cena je naslednja franko na vsako pošto:

2 izvozni steklenici K 340
4 " " " 580
6 " " " 820

Manj kot dve steklenici se ne pošilja. Denar naj se pošlje naprej ali se pa povzame. Prosim, da se naročuje samo in izrecno le pri meni pod naslovom:

Peter Jurišič, lekarnar, Pakrac br. 105, Slavonija.

Pakraške kapljice in Slavonska biljevina sta danes dva najbolj priljubljena ljudska leka, ker delujejo gotovo z najboljšim uspehom, ter si tako pridobivajo sloves po vseh delih sveta. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja.

Pakraške kapljice delujejo proti vsem boleznim želodca in črev, odstranjujejo krče, bolečine v želodcu, preganjajo vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, odganjajo male in velike gliste, odpravljajo mrzlico in vse od te izhajajoče bolezni. Lečijo dalje vse bolezni na jetrih in slezah. Najboljše sredstvo proti bolezni maternice in madrona, vsled česar ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Naroči naj jih vsakdo pod naslovom: **Peter Jurišič, lekarnar, Pakrac 105, Slavonija.** Denar naj se pošlje naprej ali s poštne povzetjem. Cena je sledeča, in sicer franko na vsako pošto:

12 steklenic (1 tucat) K 5.—
24 " (2 tucata) " 860
36 " (3 tucati) " 1240
48 " (4 tucati) " 16.—
60 " (5 tucatov) " 18.—

„Hôtel Balkan“ — Trst

Piazza della Caserma (Národní dom)

3 minute od južnega kolodvora in poleg pošte s 60 moderno opremljenimi sobami.

Restavracija — Dunajska kuhinja — Kavarna

za goste hôtela posebna restavracija v I. nadstropju.

Električna razsvetljava.

Dvigalo.

Shajališče tujcev.

Kopališče.

Stanje hranilnih vlog:
18 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
nad 550.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje

po 4%

ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po $4\frac{3}{4}\%$ na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po $4\frac{1}{2}\%$ do 5% .

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares zajamčeno pristno, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“. Dobiva se povsod!

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 1.000.000.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu zrebanju.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. — Podružnica v Spiljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.